

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์ ประเภท โครงสร้าง และองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง ตลอดจนความคิดเห็นของผู้ฟังที่มีต่อการฟังการเล่าเรื่อง ซึ่งกำหนดวิธีการศึกษา ดังนี้ คือ

1. แหล่งข้อมูล

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง มีแหล่งข้อมูล 3 ประเภท คือ

1.1 แถบบันทึกเสียง

ได้แก่ แถบบันทึกเสียงการเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่งที่มีจำหน่ายระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนตุลาคม 2539 ซึ่งขั้บร้องโดยนักร้องเพลงลูกทุ่ง จำนวนทั้งสิ้น 75 เพลง คือ

ชื่อเพลง	ผู้แต่ง		นักร้อง	
1. กระต่ายกลางจันทร์	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
2. กามนิทวาสิฏฐี	พยงค์	มุกดา	ยอดรัก	สลักใจ
3. ไกรทอง	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
4. ขงเบ้งดูดาว			เตือนใจ	บุญพระรักษา
5. คนธรรม	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
6. จันทโครพ	บุญสม	อยุธยา	ยอดรัก	สลักใจ
7. ใจพ่อใจแม่	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
8. ชาละวัน	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
9. ชุชกห้องแตก	พิพัฒน์	บริบูรณ์	น้ำผึ้ง	บริบูรณ์
10. ชุชกสองกุมาร	พิพัฒน์	บริบูรณ์	น้ำผึ้ง	บริบูรณ์
11. ดาวจระเข้ ตอน 1-2	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
12. ดาวม้า ตอน 1-2	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
13. ดาวลูกไก่ ตอน 1-2	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
14. นกกระจาบ	พยงค์	มุกดา	พร	ภิรมย์
15. นกกระยาง	สมโภชน์	ลำพอง	ชาย	เมืองสิงห์
16. นางอมิตตา	จิว	พิจิตร	นวลจันทร์	ขวัญจิต
17. น้ำท่วมปาก ตอน 1-2	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
18. พรหมทัต	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
19. พ่อหม้ายตามเมีย	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
20. พระกัปพราน	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
21. พระรถ-เมรี	สมเศียร	พานทอง	ชาย	เมืองสิงห์
22. พิมพา	สมเศียร	พานทอง	ชาย	เมืองสิงห์
23. พ้าครม...ครม	หนุ่ม	บางแค	ศจี	สายชล
24. พ้าพิไรธ	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
25. ไพบาบ	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
26. มหาชนก	สมเศียร	พานทอง	ชาย	เมืองสิงห์
27. มัทรี ตอน 1-2	พิพัฒน์	บริบูรณ์	น้ำผึ้ง	บริบูรณ์
28. ยอยศพระลอ	พยงค์	มุกดา	ชินกร	ไกรลาส
	ไถง	สุวรรณทัต		
29. รักเดียวใจเดียว	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
30. รจนา	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์
31. ริมไกรลาส ตอน 1-2	บุญสม	อยุธยา	พร	ภิรมย์

ชื่อเพลง	ผู้แต่ง		นักร้อง	
32. ลูกโจรกลับใจ	บุญสม	อัยธยา	พร	ภิรมย์
33. วังแม่ลูกอ่อน ตอน 1-2	บุญสม	อัยธยา	พร	ภิรมย์
34. เศรษฐีอนาถา ตอน 1-2	บุญสม	อัยธยา	พร	ภิรมย์
35. สั้งขันทอง			ยอดรัก	สลักใจ
36. หมาไล่เนื้อ			ไวพจน์	เพชรสุพรรณ
37. เท่กาเกี	พิพัฒน์	บริบูรณ์	น้ำผึ้ง	บริบูรณ์
38. เท่ครุฑ	บุญสม	อัยธยา	พร	ภิรมย์
39. เท่จิมพลี	บุญสม	อัยธยา	พร	ภิรมย์
40. แห่กัณฑ์ชาลี ตอน 1-2	ทศพล	หิมพานต์	ทศพล	หิมพานต์
41. แห่ก่องข้าวน้อยซาแม่	พงษ์ศักดิ์	จันทร์กษา	ไวพจน์	เพชรสุพรรณ
42. แห่ขี้เมาใจบุญ ตอน 1-2	ทศพล	หิมพานต์	ทศพล	หิมพานต์
43. แห่ขุ่นข้างขุ่นแผน ตอน 1-2	สันต์	ศิลปะสิทธิ์	ชินกร	ไกรลาส
44. แห่เจ้าจากพิมพา	ทศพล	หิมพานต์	ทศพล	หิมพานต์
45. แห่เจ้าแม่กวนอิม ตอน 1-3	จินดา	ลัมสุต	ชินกร	ไกรลาส
46. แห่ใจโจร	บุญสม	อัยธยา	พร	ภิรมย์
47. แห่ชาละวัน			ไวพจน์	เพชรสุพรรณ
48. แห่ชาละวัน ตอน 1-2			ชินกร	ไกรลาส
49. แห่นันทนาชานา			ไวพจน์	เพชรสุพรรณ
50. แห่ปลาทูทอง ตอน 1-2	จิว	พิจิตร	นวลจันทร์	ขวัญจิต
51. แห่ปลาทูทอง ตอน 1-2			ไวพจน์	เพชรสุพรรณ
52. แห่พระเจ้าตากสินมหาราช ตอน 1-2			ไวพจน์	เพชรสุพรรณ
53. แห่พระนเรศวรมหาราช			ไวพจน์	เพชรสุพรรณ
54. แห่พระลอตามไก่			ไวพจน์	เพชรสุพรรณ
55. แห่พระยาภิง พระยาพาน			ไวพจน์	เพชรสุพรรณ
56. แห่พระไวย	ทศพล	หิมพานต์	ทศพล	หิมพานต์
57. แห่พันท้ายนรสิงห์	ถนอม	มาศสุบ	ไวพจน์	เพชรสุพรรณ
58. แห่แพะป่า	บุญสม	อัยธยา	ไวพจน์	เพชรสุพรรณ
59. แห่แม่ทรีกำสรวล	ปรุง	ม่วงใหญ่	ชินกร	ไกรลาส
60. แห่แม่ทรีรำพัน	ทศพล	หิมพานต์	ทศพล	หิมพานต์
61. แห่แม่ทรีโศก	ทศพล	หิมพานต์	ทศพล	หิมพานต์
62. แห่แม่ทรีสลบ			ชินกร	ไกรลาส
63. แห่ศรีปราชญ์			ไวพจน์	เพชรสุพรรณ

ชื่อเพลง	ผู้แต่ง	นักร้อง
64. แห่สีกษัตริย์เดินดง	ทศพล หิมพานต์	ทศพล หิมพานต์
65. แห่ทอยโข่ง ตอน 1-2	ทศพล หิมพานต์	ทศพล หิมพานต์
66. แห่ลอกพ้ออกแม่ ตอน 1-2	ทศพล หิมพานต์	ทศพล หิมพานต์
67. แห่อ่านสังข์กรฐิน ตอน 1-3		ไวพจน์ เพชรสุพรรณ
68. แห่อ่านสังข์ผ้าป่า ตอน 1-3		ไวพจน์ เพชรสุพรรณ
69. แห่อ่านสังข์ลอยกระทง ตอน 1-2		ไวพจน์ เพชรสุพรรณ
70. แห่อ่านสังข์สงกรานต์ ตอน 1-2		ไวพจน์ เพชรสุพรรณ
71. แห่อ่านสังข์สร้างวัด ตอน 1-2		ไวพจน์ เพชรสุพรรณ
72. แห่อาลัยเมรี	ศรีโพธิ์ อ่ำไพบูลย์	ทศพล หิมพานต์
73. แห่อาบายบายอาบาย		ไวพจน์ เพชรสุพรรณ
74. องคุลีมาล	พงษ์ศักดิ์ จันทรุกขา	ยอดรัก สลักใจ
75. องคุลีมาล	จิ๋ว พิจิตร	นวลจันทร์ ขำญาติ

1.2 ประเภทเอกสาร

ได้แก่ เอกสารงานวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ การเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง

1.3 ประเภทบุคคล

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.3.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

นายพยงค์ มุกดา	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงลูกทุ่ง-เพลงไทยสากล) พ.ศ.2534
นายชาย เมืองสิงห์	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้อง-นักแต่งเพลงลูกทุ่ง) พ.ศ.2538
พระพร ภิรมย์	อดีตนักร้อง นักแต่งเพลงรางวัลแผ่นเสียงทองคำ พ.ศ.2509, 2524
นายชินกร ไกรลาศ	นักร้อง ผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรม สาขาศิลปะการแสดง (นักร้อง) พ.ศ.2536
นายเอนก นาวิกมูล	นักวิชาการ ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ.

1.3.2 กลุ่มผู้ฟัง คือ กลุ่มผู้ฟังการเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง จำนวน 20 คน แยกเป็นหญิง 10 คน ชาย 10 คน แยกเป็นกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มผู้สูงอายุ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแถบบันทึกเสียง ที่เป็นการเล่าเรื่องในเพลงไทย-ลูกทุ่ง นำมาฟัง แล้วถอดแถบบันทึกเสียงเป็นลายลักษณ์อักษร และแบ่งกลุ่มตามประเภทของนิทาน เพื่อประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะลึก เรื่องการเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือ แถบบันทึกเสียง ซึ่งข้อมูลที่ได้นั้นเป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเรื่องเล่าและเพลงไทยลูกทุ่ง

2.3 นำแถบบันทึกเสียงการเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง ให้กลุ่มผู้ฟังจำนวน 20 คน ฟังแล้วสัมภาษณ์ผู้รับสาร เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้ฟังที่มีต่อการฟังการเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง ซึ่งผู้วิจัยได้สุ่มเลือกมา 7 เพลง คือ

1. เพลงนกกระจาบ	ขับร้องโดย	พร	ภิรมย์
2. เพลงแห่กัณฑ์หาขาลี ตอน 1-2	ขับร้องโดย	ทศพล	หิมพานต์
3. เพลงดาวลูกไก่ ตอน 1-2	ขับร้องโดย	พร	ภิรมย์
4. เพลงฟ้าครึ้ม...ครึ้ม	ขับร้องโดย	ศจี	สายชล
5. เพลงแห่ขุ่นข้างขุ่นแผน	ขับร้องโดย	ชินกร	ไกรลาส
6. เพลงแห่พระนเรศวรมหาราช	ขับร้องโดย	ไวพจน์	เพชรสุพรรณ
7. เพลงแห่ลั่นทานชาวนา	ขับร้องโดย	ไวพจน์	เพชรสุพรรณ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแยกออกเป็น 3 ส่วน คือ

3.1 ศึกษาประเภทของการเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง

3.2 วิเคราะห์โครงสร้าง และองค์ประกอบของการเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ควบคู่กันระหว่างการฟังแถบบันทึกเสียง และการวิเคราะห์เนื้อเพลงที่ถอดจากแถบบันทึกเสียง ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีการเล่าเรื่อง วิธีการเล่าเรื่อง แนวคิดและลักษณะพิเศษของเพลงไทยลูกทุ่ง ประวัติความเป็นมาของการเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง

3.3 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ฟังต่อการฟังการเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ฟัง ที่มีต่อการฟังการเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่งประเภทต่าง ๆ จากแถบบันทึกเสียง ตามข้อ 2.3 ผู้วิจัยนำบทสัมภาษณ์ภายหลังการฟังเพลง มาวิเคราะห์หาข้อสรุปเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ฟังต่อการฟังเพลง

4. การนำเสนอข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นหมวดหมู่ และหัวข้อ พร้อมทั้งสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ และปัญหาวิจัยที่ตั้งไว้ และนำเสนอด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์พร้อมกับการฟังตัวอย่างจากเทป ตามข้อ 2.3